

Cím: Speciális szakterületi ismeretek 1. –
„Bölcsőtől a koporsóig” Magyarország történeti demográfiája a
18–20. században

Félév: 2023/2024. tanév, tavaszi félév

Kód: OT-TÖR-405, 406, 407, 408, TSP

Oktató: dr. Koloh Gábor egyetemi adjunktus

ELTE BTK Gazdaság- és Társadalomtörténeti Tanszék

Hely: Múzeum krt. 6–8 ép. II. emelet 265..

Időpontok: Sze 14:00-15:30

Összefoglaló: „A magyarok, mint az ország lakosainak legcsekélyebb része, most szlávok, németek, románok és más népek közé vannak beékelve, s századok múltán talán nyelvüket is alig lehet felfedezni.” – jósolta bő két évszázada Johann Gottfried von Herder német történetfilozófus és ez a gondolat azóta időről időre foglalkoztatja a magyar értelmiséget. Napi szinten olvasunk, hallunk a demográfiai krízisről, a gyerekvállalás nehézségeiről, a migráció kihívásáról, de ha ezeket a jelenségeket jobban megvizsgáljuk, rádöbbenünk, hogy korántsem újkeletű problémákról szólnak a hírek. Az egyke-rendszer, a bevándorlás veszélyei, a kivándorlás kihívása, a halálozás és vele az egészségügy színvonalának a kérdése épp olyan elevenen érintették déd- és ükszüleink nemzedékét is, mint a miénket. Ami viszont fontos változás, hogy ma már egy követhető, a világ egészén jelentkező folyamatot látunk abban, amit korábban csak személyes vagy nemzeti kihívásnak lehetett érzékelni. A kurzus során ezek mellett beszélünk még a járványok, a környezeti katasztrófák és átfogóan a gazdasági és kulturális körülmények hatásáról is.

Követelmények

1	aktív órai részvétel és önálló kérdések, gondolatok megfogalmazása
2	egy téma kiscsoportos prezentálása és kérdésekre való válaszadás

Magyarázat a követelményekhez

- Az 1. követelmény a hallgatók rendszeres óralátogatását (hiányozni legfeljebb három alkalommal lehetséges) és az óra során a vitában való aktív részvételt jelenti. A hallgatók a tárgyalt témához hozzászólnak, saját észrevételt, gondolatot, kérdést fogalmaznak meg arról.
- 2. követelmény: a létszámtól függően a kurzus elején három vagy négy 3-4 fős kiscsoport alakul, amely egy-egy óra témakörében alaposan elmélyül és az utolsó két alkalom valamelyikén – felhasználva a kurzus során elsajátított készségeket – prezentációval egybekötve bemutatja.

Foglalkozások

No.	Dátum	Megnevezés	Irodalom
01	02.14.	Bevezető: fogalmak, dimenziók, források	FARAGÓ 2011: 01–26.
02	02.21.	A népesség szerkezete	FARAGÓ 2011: 27–58.
03	02.28.	Házasság – család – háztartás	FARAGÓ 2011: 59–92.
04	03.07.	Születés és termékenység	FARAGÓ 2011: 93–123.
05	03.14.	Halál és halandóság	FARAGÓ 2011: 124–155.
06	03.28.	Humanitárius katasztrófák	FARAGÓ 2011: 156–195.
07	04.04.	Vándormozgalmak	FARAGÓ 2011: 196–232.
08	04.11.	Tér és népesség	FARAGÓ 2011: 233–270.
09	04.25.	Népesség – gazdaság – társadalom	FARAGÓ 2011: 271–305.
10	05.02.	Kultúra és népesség	FARAGÓ 2011: 306–350.
11	05.09.	Hallgatói prezentációk	
12	05.16.	Hallgatói prezentációk	